

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา

นางเนตรนภา เหมือนวาจา

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน อบต.ตาเบา	๑ - ๓
ความรู้เกี่ยวกับปราชญ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๔ - ๑๔
ฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑๕ - ๒๓
ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น บ้านปันรำว หมู่ที่ ๕	๒๔ - ๒๕
 ภาคผนวก	
- โครงการแผนงานรวบรวมฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ตำบลตาเบา	
- ประมวลภาพผลงานปราชญ์	

๑.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ทั่วไปของตำบลตาเบา เป็นที่ราบสูงลักษณะเป็นดินปนทราย พื้นที่ส่วนมากเป็นที่ราบโล่ง ใช้เป็นที่เกษตรกรรม และที่อยู่อาศัย โดยมีแหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยเสนง

๑.๔ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม มี ๓ ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ – กลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม – กลางเดือนตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม – กลางเดือนกุมภาพันธ์

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา มีอาณาเขตการปกครองติดต่อกับท้องถิ่นใกล้เคียง ๖ ส่วน คือ ตำบลโคกยาง ตำบลหนองใหญ่ ตำบลกันตวจระมวล ตำบลกั้งแอน ตำบลบ้านพลวง และ ตำบลโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง ดังนี้

อาณาเขตทางทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลโคกยาง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

อาณาเขตทางทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลโคกยางและตำบลกันตวจระมวล อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

อาณาเขตทางทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลกั้งแอน และตำบลบ้านพลวง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

อาณาเขตทางทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองใหญ่ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ และตำบลโคกตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

๓. ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา มีจำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนตามทะเบียนราษฎร์สิ้นสุด ณ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีจำนวนทั้งสิ้น ๘,๙๒๒ คน แยกเป็นชายจำนวน ๔,๔๒๐ คน เป็นหญิงจำนวน ๔,๕๐๒ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒,๑๒๗ ครัวเรือน ความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๒๓ คน/ตารางกิโลเมตร

จำนวนหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา เป็นที่ตั้งอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ ๑ จำนวน ๑๙ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
1	บ้านโหนด
2	บ้านตาเบา
3	บ้านศาลาขาว
4	บ้านสวาย
5	บ้านวังรี
6	บ้านก้นตาขาว
7	บ้านกระดุม
8	บ้านโคกขาม
9	บ้านมัสติง
10	บ้านมะขาม
11	บ้านหนองปลา
12	บ้านขาม
13	บ้านประโคน
14	บ้านลำดวน
15	บ้านหนอง
16	บ้านตาเบา
17	บ้านโคกขาม
18	บ้านหนอง
19	บ้านหนอง

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

ตำบลตาเบามีโรงเรียนประถมศึกษา ๖ แห่ง ได้แก่

๑. โรงเรียนบ้านตาเบา	๒. โรงเรียนบ้านโชค
๓. โรงเรียนบ้านลำพุก	๔. โรงเรียนบ้านสวาย
๕. โรงเรียนบ้านตาเดียว	๖. โรงเรียนบ้านตะคร้อ

ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

- โรงเรียนตาเบาวิทยา

มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา ๒ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนอกจอก
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภูมิสงัด
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปะปูล

๔.๒ สาธารณสุข

การบริการด้านสาธารณสุขตำบลตาเบา มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล/หมู่บ้าน จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลตาเบา

องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา มีการให้บริการรณปฏิบัติการแพทย์ฉุกเฉิน ๑๖๖๙ กรณีมีอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยฉุกเฉินสามารถ โทร ๑๖๖๙ โดยบริการรับส่งฟรี ซึ่งมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบบริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง ตลอดจนมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทุกหมู่บ้าน เป็นกลุ่มบุคคลภายในชุมชนที่ได้รับการอบรมให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขด้วยความเสียสละต่อประชาชนในหมู่บ้าน โดยมีบทบาทในการดูแล ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักสุขภาพอนามัยตลอดจนการให้ความช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisom)

พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่น มีการเรียนรู้และถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัย

๑. ด้านเกษตรกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/การปลูกสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่นการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	ทำนาเกษตรอินทรีย์	นายบัญญัติ สัจจรัตน์	๑๕๘ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	การเพาะเห็ดบด, เห็ดกระด้าง, เห็ดนางฟ้า	นางอุไร ฉายยิ่งเขียว	๒๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	ปศุสัตว์และอาหารสัตว์	นางสทอน เกิดเอ็ก	๑๗๘ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	ทำนาเกษตรอินทรีย์และเพาะ กล้าไม้	นายประยัด คงสืบเสาะ	๑๘๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๕	ทำนาเกษตรอินทรีย์และเพาะ กล้าไม้	นางแหวดาว แรงจบ	๑๔๓ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	ทำนาเกษตรอินทรีย์/ไร่สวน ผสม	นายเฉลียว ธานีพูน	หมู่ที่ ๑๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๒. ด้านหัตถกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช่เครื่องจักร เป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตะลุง,งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน, เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	จักรสาน	นายพั้ว สอดศรีจันทร์	๒๑/๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	เย็บปักถักร้อย(ทำบายศรี)	นางเปา ถึงดี	๒๑/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	จักรสาน	นายนิธย์ ธานีพูน	๗๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	จักรสาน	นายสวดแสง พะงามนงค์	๒๔/๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๕	จักรสาน	นายจำรัส เพลินพร้อม	๒๐/๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	ทอผ้าไหม	นางคำพอง สิ้นสร้าง	๑๓/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๗	จักรสาน	นายบุญทัน สำราญล้ำ	๕๒/๙ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๘	จักรสาน	นายเอื้อย น้าชม	๗๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๙	จักรสาน (ไม้กวาดทางมะพร้าว)	นายสมาน คิตดีจริง	๖๓/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๐	จักรสาน (ไม้กวาดทางมะพร้าว)	นายบุญมี สุปันทน	๓๐ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๑	จักรสาน	นางเหิย เหลี่ยมดี	๔๓/๓ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๒	จักรสาน	นายเทน น้าชม	๒๑/๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๓	จักรสาน	นายโรจน์ พุดเพราะ	๖๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๔	จักรสาน (ตะกร้าและของใช้ในชุมชน)	นายเลี่ยน บุญสม	๘๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๕	จักรสาน	นายประจวบ ชูชื่นบุญ	๒๙/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	จักรสาน	นายทวน ไม้จันทร์ดี	๒๐ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๗	จักรสาน	นายประสิทธิ์ พอกสนิท	๘๐ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑๘	จักรสาน	นายชัย รัตนวรรณ	๖๖/๑ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๙	จักรสาน	นายจวน เข้าเมือง	๑๕/๑ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๐	จักรสาน	นายประภา สุโขรัมย์	๑๒๔ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๑	จักรสาน	นายเดือน คิณุนาม	๗ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๒	จักรสาน	นายเอี้ยง อุ่มดีไว	๔๘/๑ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๓	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม ทอเสื่อ	นางพอย ไยแดง	๕๐/๔ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๔	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางแหว่ สายรัตน์	๙๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๕	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางหอม อุ่มดีไว	๑๘ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๖	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางสุริยา ไยแดง	๒๒ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๗	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางปราณี ท้าวไชยชนะ	๒๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๘	จักรสาน	นายพำ ประจุนาม	๔๒ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๙	จักรสาน, ถักแห	นายชิน ศิริม่วง	๗๒/๓ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๐	จักรสาน (ไม้กวาดแข็ง, ไม้ กวาดทางมะพร้าว)	นางไพลย์ พิมูลชาติ	๒๓ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๑	จักรสาน(เสื่อกก, ไหล, หมวก, กระเป๋)	นางบุญสวน ไม้จันทร์ดี	๒๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๒	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางจันทร์เพ็ญ สัจจรัตน์	๑๙/๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๓	จักรสาน	นายบัน ไม้จันทร์ดี	๗๙/๑ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๔	จักรสาน	นายสมบัติ สุดยอดสุข	๔๔/๑ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๕	จักรสาน	นายวน เหมาะหมาย	๘๑ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๓๖	จักรสาน	นายเมอะ ภาสตา	๙ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๗	จักรสาน	นายเปรี้ยว กายดีสุด	๘๖/๕ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๘	จักรสาน	นายยศ สัญจรดี	๓๗/๔ หมู่ที่ ๑๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๙	จักรสาน	นายเอี้ยง ดวงจิตร์ดี	๔๑/๑ หมู่ที่ ๑๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔๐	ทอผ้าไหม, มัดหมี่ลายผ้าไหม	นางประนอม ศรีทองสุข	๔๓/๑ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๓. ด้านอุตสาหกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่างๆ จากยางพารา เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	การทำเฟอร์นิเจอร์ไม้	นายเหลื่อม พรหมบุตร	๔๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	การทำเฟอร์นิเจอร์ไม้	นายชนะชาติ หมายเจริญ	๑๓๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๔. ด้านการแพทย์ คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอดำแยของชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแค) เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	นวดแผนไทย	นางพชรดา สัจจรดี	๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	นวดแผนไทย	นางบัวลอย สัจจรดี	๘๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	เป่ารักษาพิษงู	นายอุดม ได้ดี	๗๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	สมุนไพร	นายพนอด รัตนเวียง	๗๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๕	นวดแผนไทย	นางพลัน รัตนวรรณ	๔๗/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	เป่ารักษาพิษงู	นายสง่า พระใหม่งาม	๔๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๗	สมุนไพร	นายชุมพร ครบพร	๓๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๘	เป่ารักษาพิษงู	นางกรรณิการ์ หึงห้อย	๓๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๙	สมุนไพร	นายเตียะ เหมาะหมาย	๑/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๐	สมุนไพร	นายสังเวียน อุ่มดีไว	๔๒/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๑	สมุนไพร (เป่าเริ่ม)	นายสุภาพ ฉายแก้ว	๑๘ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๒	สมุนไพร	นางบุญเล็ก ھرรรษา	๒๘/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑๓	นวดแผนไทย	นางเพ็ญศรี ยิ่งรุ่งเรือง	๒๐ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๔	นวดแผนไทย	นางสำเภา นพแก้ว	๕๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๕	สมุนไพร	นายดก สาขาจันทร์	๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	สมุนไพร	นายพาน น้าชม	๙๖ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	สมุนไพร	นายพาน น้าชม	๙๖ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๗	นวดแผนไทย	นางสมพร วรรณูปถัมภ์	๓๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๘	นวดแผนไทย	นางโม น้าชม	๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๙	สมุนไพร	นายทวีศักดิ์ ชูชื่นบุญ	๒๙/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๐	แปรรักษากระดูก	นางสง่า น้าชม	๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๑	สมุนไพร	นางเทือก มีบุตรดี	๔๘/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๑	นวดแผนไทย	นางเอียง ได้ไชร์	๒๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๒	นวดแผนไทย	นางคำพวน ไม้จันทร์ดี	๓๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๓	สมุนไพร	นายลวด เปรียบดีสุด	๗๕/๑ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๔	แปรรักษากระดูก	นางจาด สำราญสุข	๒๐ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๕	สมุนไพร	นายนิคม สหุณิล	๖ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๖	นวดแผนไทย	นางอาจ เฉลียวฉลาด	๑๔/๒ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๗	นวดแผนไทย	นางละมัย สอนดี	๖๘ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๘	นวดแผนไทย	นางประยงค์ ชูชื่นบุญ	๑๑๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๒๙	นวดแผนไทย	นางบวน คลายโศก	๙๐ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๐	สมุนไพร	นายบวน พิมูลชาติ	๑๐๘ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๑	เป่ารักษางูสวัด	นางศรีนวล รสดี	๖๘/๒ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๒	เป่ารักษาพิษงู	นางตอบ คิตดีจริง	๕๘ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๓	นวดแผนไทย/เป่าเคล็ด/จับ เส้น	นางทองย้อย ขอบเสร็จ	๕๗/๓ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๔	นวดแผนไทย	นางวิไล สำราญล้ำ	หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๕	นวดแผนไทย	นางน้อย ธาณีพูน	๓ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๖	เป่ารักษาพิษงู	นายบุญสม น้าชม	๙๗/๑ หมู่ที่ ๑๘ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๗	สมุนไพร	นายเนืล น้าชม	๓๘ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓๘	นวดแผนไทย	นางบุญล้อม ยอดเสาดิ	๘๒ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่นการบวขป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ ป่าชายเลน เป็นต้น

๖. ด้านศิลปกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิต กรรม, ประติมากรรม, การนาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับ ร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, หมอลำ, โนรา เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	ดนตรีไทย	นายผล คงสืบเสาะ	๖/๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	ดนตรีไทย	นายบุญญ์ดี พิมพ์เงิน	๕๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	รำตรุษ	นายเล็ง เมินดี	๑๒/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	การละเล่นพื้นบ้าน	นางเปอะ สัจจรัตน์	๓/๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๕	การละเล่นพื้นบ้าน	นายประสิทธิ์ พอกสนิท	๘๐ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	การละเล่นพื้นบ้าน (ดนตรีพื้นบ้าน, สากล)	นายเสื่อย พอกสนิท	๗๔/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๗	การละเล่นพื้นบ้าน	นายเอื้อง สมปาง	๕๐/๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๘	การละเล่นพื้นบ้าน	นายผอย สอดศรีจันทร์	๗๐/๒ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๙	ดนตรีพื้นบ้าน	นายนิมิต จันทรเพ็ญ	๗๘ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๐	ทำเครื่องดนตรีพื้นบ้าน, การละเล่นพื้นบ้าน	นายสมพงษ์ ศรีทองสุข	๗๔๓/๑ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, คำสำหรับอาหาร, งานประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่างๆ เป็นต้น

๘. ด้านอื่นๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายดำรงค์ หฤทัยถาวร	๑๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายชาลี เปียบดีสุด	หมู่ที่ ๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๓	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (แมกะแย)	นางแ้ว สุชาติสุนทร	๕๗ หมู่ที่ ๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๔	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (โบล)	นางเข็มทอง เปียบดีสุด	หมู่ที่ ๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ลำดับ	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่	หมายเหตุ
๕	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายขุน ธานีพูน	๔๗/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๖	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (โหราศาสตร์ไทย)	นางนิล น่วม	๗๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๗	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายเชียง คิตดีจริง	๔๗/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๘	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายศรชัย ใจดีจริง	๔๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๙	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (เข้าทรง)	นางทัวะ น่วม	๑๒/๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๐	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายบุญขึ้น คิตดีจริง	๕๓/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๑	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายธนวัฒน์ สะแกมวา	๑๗๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๒	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายประเสริฐ ใจดีจริง	๑๔/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๓	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์ (โบล)	นางอบ ไม้จันทร์ดี	๒๘/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๔	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายบัณฑิต ยอดเสาดิ	๓๓ หมู่ที่ ๙ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๕	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายสมพงษ์ ระเบิดนาม	๖๐ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายยาน ไยแดง	๕๐/๔ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๖	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายยาน ศรีมาตร	๑๐ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๗	ขนมพื้นบ้าน	นางสาวศศิวิมล คงสืบเสาะ	๑๐ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๘	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นายสรายุ สมปาง	๑๐ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๑๙	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นางเส็ง สัจจรัตน์	๑๐ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	
๒๐	พิธีกรรม/หมอปราหมณ์	นางระเบียบ ศรีทองสุข	๑๑๕ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลตาเบา
ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อ	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
๑	วัดตาเตียว	๓	พระครูสุตโชติวัตร (เรื่อน โชติวัฒนโณ)	๒๕	๑๐
๒	วัดตาเบา	๑๑	พระสุทัศน์ จารุธรรมโม	๗	
๓	สำนักสงฆ์กันตาลหาร	๖	พระทัศนะ ธัมมะทัสสี	๖	
๔	สำนักสงฆ์ป่าศิลาธรรม	๑๐	พระอธิการวิวัฒน์ กิตติสาโร	๓	
๕	สำนักสงฆ์สธรรม	๘	พระสำเร็จ ศิริม่วง	๗	-
๖	ศูนย์ปฏิบัติธรรมทุ่งศรีไธย	๑๔	พระมหาสิทธิศักดิ์ อภินันโท	๔	๑

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑	วันมาฆบูชา	วันมาฆบูชา เป็นสำคัญวันหนึ่งของพระพุทธศาสนา เป็นที่รู้กันว่าเป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ได้ประกาศหลักธรรม คำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น นำไปเผยแผ่	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	- ศาสนาสถานในพื้นที่
๒	ประเพณี “ก่อเจดีย์ทราย”	ประเพณีก่อเจดีย์ทรายในหัววันสงกรานต์ (ขนทรายเข้าวัด) ถือเป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือเป็นปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมที่งดงามและฝังลึกเข้าไปในชีวิตของคนไทยมานาน มีการร่วมกันก่อเจดีย์ทรายในวัด การทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข	วันที่ ๑๒- ๑๕ เมษายน ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต.ตาเบา ศาสนสถานในพื้นที่ ฯ

ลำดับที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๓	ประเพณีฮาวปลิงกระแบรีย	เป็นพิธีกรรมและความเชื่อของคนในชุมชนและถือการปฏิบัติเป็นประเพณีของชุมชน เมื่อถึงวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๖ ของแต่ละปี ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำชุมชนและชาวบ้านพากันไปทำพิธีบวงสรวงที่ศาลปู่ตา (แซนตานีว่ง) ในพิธีบวงสรวงตอนเช้าจะมีอาหารของคาว ของหวาน ข้าวต้มกล้วย มีสำหรับตั้งบูชาไ่เป็นตัว ไช้เป็นฟองมีสายสินอยู่ในสำหรับ มีถั่ว งา ข้าวโพด เม็ดแดง แดงไทย แดงกวา พืชพันธุ์ทางการเกษตรทุกชนิดมาตั้งบนศาลปู่ตาแล้วจุดธูปบูชาบวงสรวง บอกเจ้าปู่ว่า “ลูกหลานจะทำนาแล้วขอจ้บกระแบรียเพื่อล่้ามเชือกไว้ใช้งานและลงมือไถนา วันนี้เป็นวันแรกเพื่อเอาฤกษ์เอายามและขอให้ฝนตกถูกต้องตามฤดูกาลด้วยเถิด” หลังจากนั้นทุกคนที่ไปประกอบพิธีกรรมก็จะรับสายสินและเม็ดพันธุ์พืชทุกชนิดอันเป็นมงคลเพื่อมาปลูก ส่วนสายสินก็จะเอามาผูกให้กระแบรีย ผูกคั่นไถ่ คราดเป็นสัญลักษณ์ว่าเราเตรียมความพร้อมที่จะทำนาแล้ว จะนำกระแบรียมาเทียมไถ เทียมคราด เพื่อไถนาเอาฤกษ์เอายาม	วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี	หมู่บ้านอนุรักษ ควายไทย บ้านปันรว ม.๕

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๔	วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี	วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ผู้ทรง ประทานความรัก ความเมตตา และเสียสละความสุขส่วนพระองค์ ส่งเสริมอาชีพ เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต องค์กรและ หน่วยงานต่างๆ ได้จัดทิว สำหรับลงนามถวายพระพร และ มีการจัดกิจกรรม/โครงการ เทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญ ประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราชกรณียกิจ ด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ระดับจังหวัดตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ร่วม พิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๓ มิถุนายน ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
๕	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนวิสาขะ หรือเดือน ๖ เนื่อง ในโอกาสวันคล้ายวัน พระพุทธ เจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับ ขันธปรินิพพานพุทธศาสนิกชนจะ บำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัด รักษาศีล ไหว้พระ สวดมนต์ ฟัง ธรรม เวียนเทียน เจริญภาวนา ฯ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๖	วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	วันที่ระลึกคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระผู้ทรงกอปรด้วยพระวิริยะอุตสาหะ บำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ (สานต่อรอยพ่อ) ด้วยพระราชประสงค์ที่จะให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่เลือกชาติ ศาสนา ที่อยู่ใต้พระบรมโพธิสมภารและประเทศชาติ มีความผาสุก และเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น องค์การและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการเทิดพระเกียรติฯ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ รมรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ พระราชกรณียกิจด้านต่างๆ การจัดนิทรรศการ ระดับธงชาติตามสถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และร่วมพิธีถวายพระราชสดุดี ฯ	วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัด ฯ
๗	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา ๓ เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษาและประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนาสถานในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๘	วันอาสาฬหบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑัญญะ ได้ บรรลुธรรม และขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธ-ศาสนา จนถือได้ว่าเป็นวันแรกที่มีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ครบเป็นองค์พระรัตนตรัย	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนสถานในพื้นที่
๙	ประเพณีสารทเดือนสิบ (แซนโฌนตา)	ประเพณีสารทเดือนสิบมีมาตั้งแต่พุทธกาล คาดว่าเมื่อพระพุทธ-ศาสนาเผยแผ่เข้ามาในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ เป็นการแสดงความกตัญญูตเวทีต่อบรรพบุรุษ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว และเป็นโอกาสหนึ่งที่ได้รวมญาติพบปะพี่น้องที่อยู่ห่างไกล มีการทำอาหารของคาว ของหวาน ทำขนม และผลไม้ต่างๆ มากมาย เช่น ข้าวต้มมัด ขมนนางเล็ด ขนมหอกบัว ขนมหันไทร ขนมหัน ขนมหันทราย ผลไม้ตามฤดูกาล ข้าวสาร อาหารแห้ง ฯลฯ ตามเศรษฐกิจของแต่ละครัวเรือนหรือชุมชน เพื่อเซ่นไหว้ และสำหรับถวายพระสงฆ์	วันแรม ๑ ค่ำ ถึง แรม ๑๕ เดือน สิบ	- ศาสนสถานในพื้นที่ และจังหวัด

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๐	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่ หรือในวัดแห่งเดียวตลอด ๓ เดือน พระสงฆ์ได้ทำปวารณา เปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุกล่าวตักเตือนเรื่องความประพฤติของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความเคารพนับถือและสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแผ่แก่ประชาชน พุทธศาสนิกชนจะไปทำบุญทำทาน รักษาศีลและฟังธรรมเป็นกรณีพิเศษ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่
๑๑	ประเพณีการทอดกฐิน	การทอดกฐิน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระสงฆ์อย่างต่ำ ๕ รูป แล้วให้พระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น การทอดกฐินในแต่ละปีกำหนด ให้มีการจัดทอดกฐินขึ้นภายใน ๑ เดือนหลังวันออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ต้องมีพระภิกษุจำพรรษาโดยไม่ขาดพรรษาเลยแต่ละวัดสามารถรับกฐินได้ปีละ ๑ ครั้ง การทอดกฐินนั้น มีหลายประเภท ในพื้นที่ตำบลสระแก้วส่วนใหญ่จะเป็นกฐินสามัคคี ที่มีเจ้าภาพร่วมกันจะมีการตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการ แล้วมีหนังสือบอกบุญไปยังผู้อื่นด้วย	แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึง กลางเดือน ๑๒	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๒	ประเพณีลอยกระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญ ได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีความเชื่อหลายประการ เช่น แสดงความสำนึกถึงบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาศัยน้ำกินน้ำใช้ การขอขมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงไปในน้ำ การสะเดาะเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ) เดือน ๑๒	ในพื้นที่ตำบล และใกล้เคียง
๑๓	วันธรรมสวนะ	“วันธรรมสวนะ” เรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระ” หมายถึงการฟังธรรมของชาวไทยพุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวนะ คือ วันขึ้น ๘ ค่ำ แรม ๘ ค่ำ และ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ แรม ๑๕ ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหารผลไม้ เครื่องสักการะไปวัดเพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์รวมทั้งรักษาศีล เจริญจิตภาวนา และฟังธรรมเทศนา	ทุกวันธรรมสวนะ	- ศาสนาสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๓	วันธรรมสวนะ	“วันธรรมสวนะ” เรียกชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า “วันพระ” หมายถึงการฟังธรรมของชาวไทยพุทธ เมื่อถึงวันธรรมสวนะ คือ วันขึ้น ๘ ค่ำ แรม ๘ ค่ำ และ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ แรม ๑๕ ค่ำ พุทธศาสนิกชนจะเตรียมอาหารผลไม้ เครื่องสักการะไปวัดเพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์รวมทั้งรักษาศีล เจริญจิตภาวนา และฟังธรรมเทศนา	ทุกวันธรรมสวนะ	- ศาสนาสถานในพื้นที่
๑๔	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน สมัยโบราณมีขั้นตอนต่างๆ หลายขั้นตอน เริ่มจากการเกี้ยวพาราสี การทาบหมั้น การสู่ขอ และการแต่งงาน เมื่อขบวนเจ้าบ่าวไปถึงบ้านเจ้าสาวมักจะถูกปิดทางไม่ให้เข้าไป ต้องมีการจ่ายค่าผ่านทาง ญาติเจ้าสาวจะจูงมือเจ้าบ่าวไปในห้องประกอบพิธี เมื่อได้มีการตรวจสอบสินสอดทองหมั้นเรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธีสงฆ์ ถวายภัตตาหาร แล้วมีพิธีกราบหมอน เจ้าบ่าวมอบของขวัญให้เจ้าสาว เป็นอันเสร็จพิธีและมีการเลี้ยงแขก ตกค่ำจะมีพิธีหื้อหอให้คู่บ่าวสาว เรียกว่า “การเรียงสาดเรียงหมอน”	มีการดูฤกษ์ยามวันดี ได้ตลอดทั้งปี	ส่วนใหญ่จะจัดที่บ้านเจ้าสาว หรือสถานที่ต่างๆ ตามความสะดวก

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๕	ประเพณีการบวชนาค	ตามประเพณีชายไทย อายุ ๒๐ ปี บริบูรณ์ จะต้องบวชทดแทน บุญคุณพ่อแม่ การบวชสมัยก่อน ต้องบวชกัน ๑ พรรษาปัจจุบัน ระยะเวลาอาจจะน้อย เช่น ๗ วัน ๑๕ วัน ๓๐ วัน การบวชถือได้ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษาถึงหลักธรรมคำ สอนของพระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไป ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีความ อดทนอดกลั้น และเข้าใจโลก ธรรม	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	- ศาสนาสถานใน พื้นที่

ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
บ้านปันรัว หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

ชื่อ นางพิศดา เพ็งแจ่ม
ที่อยู่ ๖๕ หมู่ที่ ๕ ต.
ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านขนาดแผน
ไทย

ชื่อ นางภาวิณี เมินดี
ที่อยู่ ๖๙ หมู่ที่ ๕ ต.
ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านขนาด
แผนไทย

ชื่อ นางสาวสด โพนดี
ที่อยู่ ๓๑/๑ หมู่ที่ ๕
ต.ตาเบา อ.ปราสาท
จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านขนาดแผน
ไทย

ชื่อ นางจันทรา คิตติจโร
ที่อยู่ ๗๑ หมู่ที่ ๕ ต.ตา
เบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านทอผ้าไหม

ชื่อ นายจรัส เพลินพร้อม
ที่อยู่ ๒๐/๒ หมู่ที่ ๕ ต.
ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านจักรสาน

ชื่อ นายเหื่อง นาม
ที่อยู่ ๑๐/๑ หมู่ที่ ๕ ต.
ตาเบา อ.ปราสาท จ.
สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านจักรสาน

ชื่อ นายเล้ง เมินดี
ที่อยู่ ๑๒/๑ หมู่ที่ ๕ ต.ตา
เบา อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ - ด้านจักรสาน
- ด้านเจริญตรุษสงกรานต์

ชื่อ นางทัวะ นาม
ที่อยู่ ๑๒/๒ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านเข้าทรง

ชื่อ นางไส ติราวรัมย์
ที่อยู่ ๓๗ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านทอผ้าไหม

ปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น
บ้านปิ่นรว หมู่ที่ ๕ ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

ชื่อ นายบุญฤทธิ์ นพแก้ว
ที่อยู่ ๑๓/๑ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านน้ำหมักชีวภาพ
ด้านพิธีกรรม

ชื่อนายละมวน สอดศรีจันทร์
ที่อยู่ ๔๕ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านการดูแลรักษาควาย
ฝึกใช้แรงงานควาย

ชื่อ นางคำพอง สีนสร้าง
ที่อยู่ ๑๓/๒ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

ชื่อ นางอินทรา สอดศรีจันทร์
ที่อยู่ ๘๑ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ด้านการเลี้ยงดูและรักษาควาย

ชื่อ นางปุด น้าชม
ที่อยู่ ๙๔ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านเกษตร
ผสมผสาน

ชื่อ นายภิรมย์ ธานีพูน
ที่อยู่ ๗๘ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านการเลี้ยงดูและ
รักษาควาย

ชื่อ นายประชิด คิตดีจริง
ที่อยู่ ๔๘ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านเพาะเลี้ยงกบ

ชื่อ นางสาวมารณ เพลินพร้อม
ที่อยู่ ๒๑/๓ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านการดูแลรักษาควาย
- ฝึกใช้แรงงานควาย

ชื่อ นายสังเวียน ติรารัมย์
ที่อยู่ ๓๗ หมู่ที่ ๕ ต.ตาเบา
อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
ปราชญ์ ด้านการดูแลรักษา
ควาย
ด้านฝึกใช้แรงงานควาย

ภาคผนวก

รูปภาพกิจกรรม

รูปภาพกิจกรรม

รูปภาพกิจกรรม

